

GALICIË (NW Spanje)

Zeevogels en meer!

1 – 5 september 2025

Tekst en Fotos: Godfried Schreur

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Dag 1 01-09-2025 Amsterdam – Santiago de Compostela - Estaca de Bares

Vandaag zijn we met een klein maar fijn groepje van Amsterdam, via Barcelona, naar Santiago de Compostela gevlogen. In het vliegtuig werden we vergezeld door veel wandelaars die de beroemde Camino zouden gaan lopen, of een deel daarvan. Onze *camino* leidde echter naar een ander doel, namelijk zeevogels waarnemen bij de uiterste NW kaap van het Iberisch Schiereiland. Bij aankomst in Galicië werden we verwelkomd door Godfried, de gids/reisleider van deze reis. De luxe huurauto stond al klaar dus we konden meteen op weg.

Onderweg richting het hotel werd het bergachtige landschap gedomineerd door eucalyptus plantages en moderne windmolens. We maakten een korte wandeling om de benen te strekken. Hier werden de eerste Iberische Tjiftjaf en Bonte Vliegenvanger genoteerd. Maar het was al in de namiddag dus de vogels waren niet meer zo actief. We voltooiden de rit naar het hotel in Porto do Barqueiro, een schattig havendorpje aan de basis van het schiereiland van Estaca de Bares. De hotelkamers waren prima in orde!

In een restaurantje in de haven genoten we vervolgens van heerlijke, verse vis- en zeevruchten schotels. Galicië staat bekend om de gerechten met “mariscos” (schelp- en zeedieren) en het viel bepaald niet tegen. De lat lag meteen hoog. We verheugden ons al op de komende diners hier in dit kleine café aan de haven. Ondertussen werd het programma van de komende reis en met name van de volgende dag besproken. Het was duidelijk dat we ons vooral op de zeevogels zouden gaan richten, want de kaap van het schiereiland staat bekend als de beste zeevogeltrektelpost van Europa. Een unieke plek dus! De verwachtingen waren hoog gespannen en de sfeer was prima, maar het was een lange dag geweest. Tijd om naar bed te gaan.

Trektelpost van Estaca de Bares

We reden al vroeg naar de uiterste kaap van het Estaca de Bares schiereiland. Daar is de beroemde zeevogeltrektelpost gevestigd. We waren niet de eerste vogelaars. Er zat al een internationaal groepje opgesteld in de luwte van een gebouwtje. Iedereen zat met telescoop, heel geconcentreerd naar de zee te turen. Zo nu en dan informeerden ze elkaar als er iets bijzonders langs kwam. De sfeer was serieus en gedreven. We werden vriendelijk begroet door een paar zweden. We schoven aan en we stelden onze telescopen op.

We waren niet de enige...

Al snel werd ons duidelijk dat er een onaflatende stroom van zeevogels op zekere afstand langs de kaap trok. We moesten even inkomen, maar toen we eenmaal de scoop op de trekbaan, de "snelweg" van vogels hadden gericht begon het echte werk: het herkennen van zeevogels op enige afstand, een hele uitdaging, maar superleuk. Eerst lijken het minimale puntjes die allemaal van rechts naar links (in westelijke richting) voorbij schieten, maar door gewoon rustig te blijven kijken en voldoende tijd en aandacht te besteden aan de observatie, met wat geduld en met wat uitleg, en met behulp van de vogelgids, werd onze kijk op die puntjes genuanceerder. Langzaam maar zeker gingen we steeds meer verschillen zien, verschillen in kleur, grootte, manier van vliegen, vleugelslagfrequentie, etc.... Het leek wel een praktijkcursus zeevogels determineren! De telescoop bleek fundamenteel voor deze discipline van vogels kijken.

Jan van Gent

De Jan-van-Genten waren makkelijk te herkennen door hun formaat en de volwassen exemplaren ook door hun spierwitte verenpak en contrasterende zwarte vleugelpunten. Maar de stroom van vogels bestond voornamelijk uit vlak boven het water scherende vogels, die volop aan het keilen waren boven de golven: pijlstormvogels. Relatief kleine, zwart-witte pijlstormvogels waren veruit het meest talrijk, de Noordse Pijlstormvogel. Later zouden we van de tellers vernemen dat er meer dan 20.000 exemplaren per dag langs vlogen. Toen we die eenmaal onder de knie hadden konden we verder naar de volgende stap: het onderscheiden van de niet Noordse Pijlstormvogels.

Noordse Pijlstormvogel

Maar het was onderhand hoog tijd geworden voor koffie! We bezochten een leuk café in een andere haven waar we een volwaardig ontbijt konden krijgen met koffie, thee, verse jus, geroosterd brood. Niet slecht voor Spanje! Toen de inwendige mens weer tevreden was gesteld gingen we terug naar de trektelpost. Het was inmiddels wat drukker geworden en de licht omstandigheden beter. We konden zodoende meer details waarnemen van de vogels. We gingen dus, stapje voor stapje, verder met de herkenning van de verschillende soorten zeevogels die op dat moment langs vlogen. De grotere, aan de bovenkant bruine pijlstormvogel met langzame vleugelslag werd al snel door iedereen herkend als Kuhls Pijlstormvogel. Zo gingen we min of meer in volgorde van verschijningsfrequentie (talrijkheid) de soorten af. We kwamen vandaag niet aan alle soorten toe. Maar de meest algemene hadden we allemaal onder de knie. We zagen natuurlijk ook al jagers, andere pijlstormvogels, Vorkstaartmeeuwen en Zwarte Zee-eenden, maar de meeste moesten nog iets meer oefenen om die er ook uit te pikken. Goed plan voor morgen!

Kuhls Pijlstormvogel

De picknick lunch werd genuttigd op een mooi plekje bij een beek meer in het binnenland, voor de afwisseling. De vogels werden vertegenwoordigd door de Grote Gele Kwikstaart en Goudvink, maar minstens even leuk waren de libellen. We zagen daar o.a. Schemerlibel en Zuidelijke Bosbeekjuffer. In de middag maakten we een wandeling bij het getijdengebied van Ortigueira. Het tij werkte niet echt mee want het waterpeil daalde maar mondjesmaat vanwege de halve maan en de westelijke wind. De wadvogels bleven zodoende wat verder weg dan verwacht. Maar we zagen uiteindelijk toch leuke soorten zoals Zwartkopmeeuw, Kuifaalscholver, Wulp en Regenwulp, Rosse Grutto, Scholekster, Lepelaar en Zwarte Ibis. In de bosjes ontdekten we een familie Vuurgoudhaantjes en wederom Iberische Tijftjaf.

We dineerden deze avond in een ander restaurant, ook lekker, maar iets minder leuk als de voorgaande avond. Morgen weer terug naar het eerste restaurantje.

Het plan was om weer een goed deel van de dag te besteden aan de observatie van de zeevogeltrek op de Kaap van Estaca de Bares. Dat is immers het fenomeen wat deze plek zo uniek maakt. Zo gezegd, zo gedaan. De omstandigheden waren vergelijkbaar met die van gisteren, ook weer met WZW wind, misschien iets harder. Vandaag kregen we zo nu en dan een buitje op ons dak. Maar dat mocht de pret niet drukken want de zeevogels vlogen weer aan één stuk door langs de kaap, misschien zelfs iets dichterbij dan gisteren. En we stonden op een plek in de beschutting van het gebouwtje van de telpost. We konden zodoende verder gaan met de praktijk-cursus zeevogelherkenning. Er vlogen vandaag meer Vorkstaartmeeuwen. Die werden nu met gemak opgepikt en gedetermineerd. Vandaag waren ook de Grauwe en Vale Pijlstormvogels en de Jagers aan de beurt. Het onderscheiden van de soorten van die laatste groep is niet makkelijk op afstand, maar zo nu en dan zagen we duidelijk een lepel aan de staart: Middelste Jager dus! De Grote Jager was ook goed te onderscheiden door zijn formaat, postuur en kleuren. Soms werd ook een (Wilsons) Stormvogeltje opgepikt. De Zwarte Zee-eenden en steltlopers zoals Rosse Grutto, Regenwulp waren ook heel leuk voor de afwisseling. Na een heerlijke ochtend zeevogels waarnemen besloten we dat het mooi was geweest. Tijd voor iets anders, lunch bijvoorbeeld.

Grote Jager

We reden naar een hoge berg met indrukwekkende kliffen. Onderweg stopten we o.a. voor Koereiger, Iberische Gele Kwikstaart, Graszanger, een groene Blauwe Glazenmaker en Koperen Beekjuffer. Maar de absolute topper was de Wespendif die rustig in een boomtop zat. Alhoewel, de Roodstuistzwaluwen en Boomvalk waren ook leuk. Op de berg waaide het behoorlijk en vielen de vogels wat tegen. We vonden toch nog Paapje, Waterpieper en Kneu. Op een luwer en beschut plekje zaten Europese Kanaries en enkele Bonte Vliegenvangers. Helaas geen gorzen, mezen, spechten en Alpenkraaien. We daalden af naar een andere kaap, de Cabo Ortugal. De grillige kustlijn met al die steile kliffen en inhammen is daar heel spectaculair! De zeevogeltrek was ook hier goed zichtbaar en ging continu door. Op de terugweg ontdekten we nog een Visarend op een paaltje.

Middelste Jager zonder lepel aan de staart

Het diner was weer voortreffelijk. Dit keer koos iedereen verse zeevis als hoofdgerecht.

Dag 4 04-09-2025 Ortigueira – Estaca de Bares – boottocht op zee

De weersvoorspelling was niet zo goed deze ochtend. Het zou behoorlijk gaan regenen met name in de vroege ochtend. Dus we hadden besloten om nu eens te beginnen met een volwaardig ontbijt. Dat bleek een goede beslissing want de voorspelling kwam uit. De regenbuien waren intens. Maar na het ontbijt klaarde het gelukkig op. Precies op tijd! We maakten vervolgens een wandeling langs het getijdegebied van de Ria Ortigueira e Cariño. Naast de Wulp, Regenwulp, Scholekster, Rosse Grutto en Oeverloper zagen we ook Groenpootruiter. Andere nieuwe soorten voor de lijst waren Grote Zilverreiger en Dwergstern. In de bosschages langs de Ría ontdekten we Zwarte Spreeuw en Spreeuw, Bonte Vliegenvanger en Vuurgoudhaan. Niet heel spectaculair allemaal maar toch leuk voor de afwisseling.

Tijdens die wandeling kregen we eindelijk het verlossende bericht. We werden gebeld door de schipper, de kapitein van de boot, met het bericht dat de wind wat zou gaan liggen en dat we in de namiddag zouden kunnen afvaren. De pelagische boottocht kon dus toch doorgaan! Tot dan toe was het niet helemaal zeker of de boottocht door zou gaan vanwege de weersomstandigheden.

We besloten om de kaap van Estaca de Bares voor de laatste keer te bezoeken en daar te lunchen. Tijdens de picknick genoten we nogmaals van het spektakel van de massale zeevogeltrek. De herkenning van de verschillende soorten ging steeds beter. We reden vervolgens langs het hotel om de telescopen op de kamer achter te laten, want op de boot heb je daar niets aan. En daarna naar de haven.

Rustende pijlstormvogels

De boot liet even op zich wachten maar uiteindelijk was het zover, we kozen we het ruime sop. We hadden de boot bijna helemaal voor ons alleen dus we installeerden ons op de beste plekjes! Eenmaal op open zee kon het feest beginnen. Om op de trekbaan met de stroom van vogels mee te varen was een onvergetelijke ervaring. De Noordse Pijlstormvogels vlogen ons om de oren. Kuhls Pijlstormvogels en Jan van Genten kwamen ook zeer regelmatig langs. En zo nu en dan Vorkstaartmeeuwen, Grauwe en Vale Pijlstormvogels, jagers en sterntjes. Sommige soorten kwamen zeer dicht bij de boot, waardoor we ze mooi konden zien en fotograferen. Iets verderop zee gingen we chummen. Daar kwamen veel Wilsons Stormvogeltjes op af. Soms zagen we er wel tien tegelijk! Het was frappant om te zien hoe die kleine vogels met speels gemak, tussen de golven, over de zee huppelden en fladderden. De Vorkstaartmeeuwen kwamen ook op de chum af. Wat een beeldschone meeuwtjes! Uiteindelijk zagen we alle 4 de soorten van (Euraziatische) jagers. De Jan van Genten doken soms vlak naast de boot. Wat een feest! Het licht van de namiddag en avond was bovendien schitterend. Bij zonsondergang werd het roer omgegooid en zetten we koers naar de haven. Het was mooi geweest, héél mooi zelfs! Niemand had last gehad van zeeziekte. En iedereen heeft volop kunnen genieten van de zeevogels van dichtbij.

Kleinste Jager

Bij het laatste diner in het vertrouwde restaurantje werd getoost op een geslaagde reis en een waanzinnig gave boottocht.

Wilsons Stormvogeltjes

Wilsons Stormvogeltje

Dag 5 05-09-2025 Porto do Barqueiro - Santiago de Compostela - Amsterdam

We reden al redelijk vroeg richting Santiago de Compostela. Het plan was om nog een uurtje te vogelen, onderweg in een bergachtig gebied met kans op nieuwe soorten. De eerste stopplek was niet zo succesvol. Maar op de tweede plek was het wel raak. Er zaten redelijk veel vogels en na even zoeken konden we daar Grijze Gors, Geelgors en Draaihals noteren.

De beschikbare tijd was helaas beperkt want de vlucht vertrok rond het middaguur. Het was dus tijd geworden om afscheid te nemen van het mooie Galicië en van Godfried, want die bleef nog even in Spanje 😊. Maar op het vliegveld werd er toch nog een laatste soortje toegevoegd aan de lijst: de Rotszwaluw. We vlogen vanaf het vliegveld van Santiago de Compostela direct naar Amsterdam Schiphol. Alles verliep voorspoedig en iedereen kwam op een mooie tijd weer thuis.

Vorkstaartmeeuw

Het was heel indrukwekkend om te zien hoe al die vogels samen gestuwd op die smalle trekbaan, wij noemden het “de snelweg”, de kustlijn volgden. Vogels afkomstig uit ver uiteengelegen broedgebieden, ergens in de noordelijke Atlantische Oceaan of in de Noordelijke IJszee, vlogen via Galicië naar hun overwinteringsareaal ten westen van Afrika of in de Middellandse Zee of zelfs in de Zuidelijke Atlantische Oceaan, terwijl andere juist op weg waren naar hun broedareaal op het Zuidelijk Halfrond, ergens tussen Zuid-Afrika en Argentinië. Samen en toch alleen, ieder individu met een andere oorsprong en met een andere bestemming, sommige al met ervaring, andere pas recentelijk uit het ei gekropen. Ieder individu voor zich moest die enorme prestatie leveren en de tocht van duizenden kilometers afleggen. Wat al die verschillende vogels met elkaar verbindt en wat ze in het najaar samen drijft bij Galicië is een onweerstaanbare drang, een onoverkomelijke angst en een ingebouwde GPS: een inwendige drang om naar het zuiden te vliegen, bij voorkeur via de kortste route, maar immer en altijd over zee, op een veilige afstand van de kust, want alle zeevogels zijn doodsbang om aan lagerwal te raken.

Middelste Jager

De boottocht was een mooie afsluiting van deze reis

We hebben tijdens deze reis het fascinerende fenomeen van zeevogeltrek in levende lijve kunnen zien en beleven. Deze vorm van vogeltrek blijft vaak onzichtbaar in tegenstelling tot de trek van veel landvogels. Om de massale zeevogeltrek zo uitgebreid en langdurig te kunnen observeren was niet alleen heel leuk, verrassend en boeiend maar bood ook een unieke kans om de verschillende soorten te leren herkennen. We hebben die stroom van puntjes uiteindelijk kunnen ontleden tot op soortniveau. Dat kan alleen maar op zo'n trektelpunt als deze in Galicië waar duizenden vogels per dag langs komen. De herhaling en het rustig, urenlang observeren is de enige manier om ze te leren herkennen. Dat leerproces was erg leuk. Maar dat was nog niet alles want op de laatste avond van de reis kwam nog de kers op de taart: de boottocht op zee. Het was echt adembenemend om al die soorten uiteindelijk ook nog eens van dichtbij te kunnen observeren en te fotograferen. Het achteraf bestuderen van die foto's was ook weer zeer boeiend en leerzaam.

Kortom, ik kijk terug op een fantastische, succesvolle en gezellige reis naar Galicië. Hartelijk dank aan de deelnemers, aan de schipper van de boot en aan Miriam van Sloten die de logistieke voorbereidingen had getroffen! Het was helemaal top!

Extremadura (Spanje), september 2025

Godfried Schreur

CHECKLIST NOORD-SPANJE

1-5 september 2025

BIRDING BREAKS

			1	2	3	4	5
1	Zwarte Zee-eend	<i>Melanitta nigra</i>		x		x	
2	Wilsons Stormvogeltje	<i>Oceanites oceanicus</i>			x	20	
3	Kuhls Pijlstormvogel	<i>Calonectris borealis</i>		100+	x100+	100+	
4	Gauwe Pijlstormvogel	<i>Puffinus griseus</i>		10	x10	10	
5	Noordse Pijlstormvogel	<i>Puffinus puffinus</i>		1000+	1000+	1000+	
6	Vale Pijlstormvogel	<i>Puffinus mauretanicus</i>		10	5	5	
7	Zwarte Ibis	<i>Plegadis falcinellus</i>		2			
8	Lepelaar	<i>Platalea leucorodia</i>		40		x	
9	Koereiger	<i>Bubulcus ibis</i>		x		x	
10	Blauwe Reiger	<i>Ardea cinerea</i>		x		x	
11	Grote Zilverreiger	<i>Ardea alba</i>				x	
12	Kleine Zilverreiger	<i>Egretta garzetta</i>				x	
13	Jan-van-gent	<i>Morus bassanus</i>		100+	60	50	
14	Kuifaalscholver	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>		8	4	8	
15	Aalscholver	<i>Phalacrocorax carbo</i>		x		x	
16	Visarend	<i>Pandion haliaetus</i>				1	
17	Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>				1	
18	Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	x		x	x	x
19	Scholekster	<i>Haematopus ostralegus</i>		50		x	
20	Rosse Grutto	<i>Limosa lapponica</i>		x	x	x	
21	Regenwulp	<i>Numenius phaeopus</i>		x	x	x	
22	Wulp	<i>Numenius arquata</i>		x		x	
23	Groenpootruiter	<i>Tringa nebularia</i>				x	
24	Oeverloper	<i>Actitis hypoleucos</i>		x		x	
25	Steenloper	<i>Arenaria interpres</i>				x	
26	Drieteenstrandloper	<i>Calidris alba</i>				x	
27	Vorkstaartmeeuw	<i>Xema sabini</i>		2	25	40	
28	Kokmeeuw	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>		x		x	
29	Zwartkopmeeuw	<i>Ichthyaetus melanocephalus</i>		x		x	
30	Geelpootmeeuw	<i>Larus michahellis</i>	x	x	x	x	x
31	Kleine Mantelmeeuw	<i>Larus fuscus</i>	x	x	x	x	x
32	Grote Stern	<i>Thalasseus sandvicensis</i>		x	x	x	
33	Dwergstern	<i>Sternula albifrons</i>		x		x	
34	Visdief	<i>Sterna hirundo</i>		x	x	x	
35	Noordse Stern	<i>Sterna paradisaea</i>		x	x	x	
36	Zwarte Stern	<i>Chlidonias niger</i>		x			
37	Grote Jager	<i>Stercorarius skua</i>		2	x	x	
38	Middelste Jager	<i>Stercorarius pomarinus</i>			x	x	
39	Kleine Jager	<i>Stercorarius parasiticus</i>		15	x	x	
40	Kleinste Jager	<i>Stercorarius longicaudus</i>		2		x	
41	Houtduif	<i>Columba palumbus</i>	x	x	x	x	x
42	Turkse Tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>					x
43	IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>		h			
44	Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>					1

45	Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>					1
46	Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>			1		
47	Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>			x	x	
48	Ekster	<i>Pica pica</i>		x	x	x	x
49	Zwarte Kraai	<i>Corvus corone</i>	x	x	x	x	x
50	Raaf	<i>Corvus corax</i>		x	x	x	x
51	Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>				x	
52	Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>		x	x	x	x
53	Rotswaluw	<i>Ptyonoprogne rupestris</i>					x
54	Huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	x		x	x	x
55	Roodstuitwaluw	<i>Cecropis daurica</i>			3	1	
56	Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>				x	x
57	Iberische Tjiftjaf	<i>Phylloscopus ibericus</i>	x	h		x	x
58	Graszanger	<i>Cisticola juncidis</i>				x	
59	Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	x		h	x	
60	Vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapilla</i>		x		x	
61	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>		h	h	x	h
62	Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>				h	
63	Zwarte Spreeuw	<i>Sturnus unicolor</i>	x			x	x
64	Merel	<i>Turdus merula</i>			x	x	x
65	Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>			x	x	
66	Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>			x	x	x
67	Bonte Vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	x		x	x	x
68	Zwarte Roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>				x	x
69	Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>			1		
70	Roodborsttapuit	<i>Saxicola rubicola</i>		x	x	x	x
71	Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>			x		
72	Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	x	x	x	x	
73	Iberische Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava iberiae</i>				x	
74	Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>		x		x	
75	Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>		x	x	x	x
76	Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>					x
77	Waterpieper	<i>Anthus spinoletta</i>			x		
78	Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	x	x	x	x	x
79	Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>		x	h	h	
80	Groenling	<i>Chloris chloris</i>				x	
81	Kneu	<i>Linaria cannabina</i>			x		
82	Putter	<i>Carduelis carduelis</i>		x	x	x	
83	Europese Kanarie	<i>Serinus serinus</i>			x	x	
84	Geelgors	<i>Emberiza citrinella</i>					x
85	Grijze Gors	<i>Emberiza cia</i>					x
		Dagtotaal	12	46	45	70	27
		Nieuwe soorten	12	39	13	14	7
		Triptotaal	12	51	64	78	85
	Vissen						
	Harder	<i>Mugil cephalus</i>			x	x	
	Overige						
	Portugees Oorlogsschip	<i>Physalia physalis</i>				x	
	Libellen						
	Koperen Beekjuffer	<i>Calopteryx haemorrhoidalis</i>				x	
	Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo meridionalis</i>		x			

[illegible]

